

1 Co znamená pojem „rodičovská odpovědnost“ v praxi? Jaká jsou práva a povinnosti osoby s rodičovskou odpovědností?

Tento pojem zahrnuje veškeré povinnosti a závazky rodiče vůči nezletilému podle maltského občanského zákoníku, kapitoly 16 sbírky zákonů Malty. Pojem „rodičovská zodpovědnost“, na nějž se v maltských právních předpisech odkazuje jako na „rodičovskou pravomoc“, zahrnuje péči o dítě a styk s dítětem, rozhodování o otázkách, jako je místo bydliště, cestování, vyživovací povinnosti, vzdělávání, důležitá rozhodnutí související se zdravím a správa majetku dětí.

2 Kdo obvykle nese rodičovskou odpovědnost vůči nezletilému?

Biologičtí rodiče nebo v případě osvojení adoptivní rodiče po ukončení řízení o osvojení. Rodičovskou zodpovědnost má svobodná matka, ledaže otec nechá zapsat narození dítěte do matriky společně s matkou.

3 Pokud rodiče nejsou způsobilí nebo si nepřejí nést rodičovskou odpovědnost vůči svým dětem, je možné místo nich jmenovat jinou osobu?

Vztahuje-li se na dítě rozhodnutí o svěření péče nebo usnesení soudu, je péče svěřena ministroví podle zákona o dětech a mládeži (rozhodnutí o svěření péče), kapitola 285 sbírky zákonů Malty.

4 Jestliže jsou rodiče rozvedeni nebo žijí odděleně, jak se stanoví rodičovská odpovědnost pro budoucnost?

V případě rozvodu nebo rozluky je toto určeno soudním rozhodnutím, nebo vyřešeno prostřednictvím mediace. O rodičovské zodpovědnosti lze rozhodnout rovněž prostřednictvím právně závazné, vykonatelné dohody mezi stranami, která je podepsána v přítomnosti notáře.

5 Jestliže se rodiče dohodnou na otázkách rodičovské odpovědnosti, jaké náležitosti musí splnit, aby tato dohoda byla právně závazná?

Je-li tato dohoda uzavřena mimo řízení o rozluce, musí být schválena soudem a zapsána ve veřejném rejstříku, aby byla právně závazná. Je-li na druhou stranu dohoda o rodičovské zodpovědnosti dosaženo v řízení o rozluce nebo o rozvodu manželství, je dohoda předložena soudu během jednání v rámci tohoto řízení a je vydáno soudní usnesení, kterým se dohoda schvaluje, či zamítá.

6 Jestliže se rodiče nedohodnou o otázkách rodičovské odpovědnosti, jaké jsou alternativní prostředky pro vyřešení sporu bez účasti soudu?

Alternativním prostředkem je v těchto případech mediace. Jestliže rodiče nedospějí k dohodě během mediace, je zahájeno řízení u občanskoprávního soudu (úseku pro věci rodinného práva).

7 Jestliže se rodiče obrátí na soud, o jakých otázkách týkajících se nezletilého může soud rozhodnout?

Soudce může rozhodnout o všech podstatných záležitostech, jež se považují za důležité pro blaho dítěte, například o místě bydliště dítěte, o tom, kterému rodiči je dítě svěřeno do péče, o právu na styk s dítětem a o povinnosti platit výživné na dítě.

8 Jestliže soud rozhodne o svěření dítěte do péče výlučně jednomu z rodičů, znamená to, že tento rodič může rozhodovat o všem, co se tohoto dítěte týká, aniž by to musel konzultovat s druhým rodičem?

Soud jen ojediněle svěří dítě do péče výlučně jednomu z rodičů, to však záleží na okolnostech daného případu. Jestliže soud svěří dítě do výlučné péče jednomu z rodičů, některé záležitosti přesto vyžadují souhlas druhého rodiče, zejména otázky týkající se styku s dítětem nebo přemístění nezletilého do třetí země, jež by se přímo dotýkalo práva rodiče, který nevykonává právo péče, na styk s dítětem.

9 Jestliže soud rozhodne o společné péči rodičů, co to v praxi znamená?

To znamená, že oba rodiče jednají a rozhodují o záležitostech týkajících se dítěte společně. To nezahrnuje každodenní činnosti, nýbrž pouze důležitá rozhodnutí týkající se místa bydliště, vzdělávání a zdravotních záležitostí. V § 136 odst. 3 občanského zákoníku se odkazuje na úkony v souvislosti s mimořádnou správou, které vyžadují souhlas obou rodičů.

10 Na jaký soud nebo úřad je třeba se obrátit s žalobou přiznání o rodičovské odpovědnosti? Jaké náležitosti je nutno dodržet a jaké dokumenty je třeba předložit?

Ne-li mediace úspěšná, je podána žaloba občanskoprávnímu soudu (úseku pro věci rodinného práva). Neexistuje oficiální seznam požadovaných dokumentů, k žalobě lze tudíž připojit jakoukoli příslušnou dokumentaci a osvědčení, zejména dokumenty dokládající rodičovskou pravomoc, včetně případných dohod o péči nebo vydaných usnesení.

11 Jaké řízení se v těchto případech používá? Existuje zrychlené řízení?

Žaloba je projednána ve stanovený den. Během projednávání dané věci vyslechne soudce strany a ostatní svědky, které strany předvolají. Soud může ustanovit také sociální pracovníky a psychology, aby vypracovali zprávu o dítěti, pokud to uzná za nutné. Znalci ustanovení soudem vyhotoví zprávu po konzultaci s rodiči, dítětem a jinými odborníky, kteří jsou určitým způsobem s danou věcí spojeni. Zrychlené řízení se používá tehdy, uvede-li strana podávající žalobu dostatečné oprávněné důvody, které prokazují naléhavost. Je-li to v zájmu nezletilého, je ohledně naléhavé záležitosti vydáno předběžné rozhodnutí týkající se například zabránění v odjezdu, svěření dítěte do péče atd.

12 Mohu získat právní pomoc na pokrytí nákladů řízení?

Ano, o právní pomoc lze požádat, žadatel však musí podstoupit ověření majetkových poměrů podle hlavy X třetího svazku zákoníku organizace soudů a civilního řízení (kapitola 12 sbírky zákonů Malty). Další informace o právní pomoci jsou uvedeny v oddíle o právní pomoci.

13 Je možno se odvolat proti rozhodnutí ve věci rodičovské odpovědnosti?

Odvolat se lze pouze tehdy, jedná-li se o právní otázku, například jedné ze stran není přiznáno právo předvolat svědka, aniž by soud uvedl platný důvod. V těchto případech lze podat opravný prostředek odvolacímu soudu.

14 V určitých případech může být nezbytné obrátit se na soud, aby rozhodnutí ohledně rodičovské odpovědnosti vymohl. Jaký postup se v těchto případech použije?

Rozhodnutí občanskoprávního soudu (úseku pro věci rodinného práva) je automaticky vykonatelné, pokud však jeden z rodičů toto rozhodnutí nedodrží, může rodič, jehož rodičovská zodpovědnost je omezená, podat oznámení policii, která následně zahájí trestní řízení u smírčího soudu (Court of Magistrates) za účelem výkonu rozhodnutí spolu s uložení peněžitého trestu (*multa*) a/nebo trestu odnětí svobody. Občanskoprávnímu soudu (úseku pro věci rodinného práva) lze mimoto podat návrh na změnu soudního usnesení.

15 Co bych měl učinit, aby bylo rozhodnutí o rodičovské zodpovědnosti, které bylo vydáno soudem v jiném členském státě, uznáno a vykonáno v tomto členském státě?

Použitelným postupem, který je třeba dodržet, je postup stanovený v nařízení (ES) č. 2201/2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti (Brusel IIa), a sice příslušný soudce předloží osvědčení spolu s výrokem soudu a návrhem na uznání a výkon rozhodnutí občanskoprávnímu soudu (úseku pro věci rodinného práva). Je třeba uvést rovněž adresu pro účely oznámení. Všechny dokumenty musí být přeloženy do maltštiny nebo angličtiny.

16 Na který soud v tomto členském státě bych se měl obrátit, chci-li napadnout uznání rozhodnutí o rodičovské zodpovědnosti, které bylo vydáno soudem v jiném členském státě? Jaký postup se v těchto případech použije?

Odpor lze podat téměř soudu a postupy jako v případě podání návrhu na výkon a uznání. V odporu se uvádějí důvody pro odepření uznání a výkonu, to se provádí prostřednictvím odpovědi na návrh.

17 Jaké právo použije soud v řízení o rodičovské zodpovědnosti, jestliže dítě nebo strany nežijí v tomto členském státě nebo mají různou státní příslušnost?

Použitelným právním předpisem je nařízení (ES) č. 2201/2003 ze dne 27. listopadu 2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1347/2000.

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice uvítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

Your
Europe

This webpage is part of an EU quality network

Poslední aktualizace: 16/12/2020

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.